

דְבָרֵי יִשְׂרָאֵל

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ לְצִעִירֵי הַצֶּאֱן

גליון תמ"ד 444

ערוך ע"י ישראל שלום דבורין
בהוצאת מכון דברי יושר

פְּרֻשַׁת וַיִּקְרָא תִשְׁפִּי"ה

בַּיּוֹם בַּפְּרֻשָּׁה

תמצית דברי הפרשה
בשילוב פירושים ודרושים

עוד למדו מפרשי התורה כי
לפני שאדם מביא קרבן, עליו
לשוב קדם בתשובה, ויקריב עצמו
לקרבן על ידי שישחט את היצר
הרע שלו וישבר את מדותיו
הרעים, ורק אחר כך הוא יכול
להביא קרבן להשם.

למדו זאת ממה שאמרה התורה אדם כי יקריב
מכם קרבן להשם מן הבמה מן הבקר ומן הצאן
תקריבו את קרבנכם, וכך הוא פרוש הפסוק: אדם כי
יקריב - אם תרצו להביא קרבן, בתחלה צריך מכם -
שהקרבן הוא אתם עצמכם, על ידי שתשובו
בתשובה, ואז זה יקרא קרבן להשם לנחת רוח לפני
השם, אבל אם חס ושלום לא תשובו בתשובה
ותביאו קרבן, זה לא יחשב כקרבן להשם אלא
קרבנכם, קרבן לעצמכם.

נקרא גם על קרבן מנחה מן הצומח, ויש ארבעה
סוגי מנחות שונות הבאות בנדר ובנדבה.

על קרבן מנחה אומרת התורה ונפש כי תקריב
קרבן מנחה, בקרבן מנחה התורה לא אמרה כמו
בקרבן עולה אדם, אלא נפש, לתאר את מביא הקרבן,
שבדרך כלל הוא עני מרוד שאין בידו אפשרות להביא
קרבן מהחי, והוא כל כך מרוד שבקשי יש בידו
להקריב קרבן מנחה, והעני הזה נוטל מפת לחמו
הדלה ומביא קרבן, והחשיבה זאת התורה כאלו הוא
מקריב את נפשו.

נקרא גם על קרבן מנחה מן הצומח, ויש ארבעה
סוגי מנחות שונות הבאות בנדר ובנדבה.

נאמר בקרבנות עולה שהם עולים לריח ניחוח
להשם, וגם בקרבנות מנחה נאמר שהם עולים לריח
ניחוח להשם, למדו מכך חז"ל במשנה בסוף מסכת
מנחות, כי אין הבדל להקדוש ברוך הוא אם הקרבן
הוא מרבה ויקר כמו קרבן מן החי או שהוא קרבן
מועט ששוויו הפספי קטן קרבן מנחה, ובלבד שהאדם
יכון את לבו לשמים - רק לשם מצוה ואהבת השם.

טעם נוסף שעל קרבן מנחה הזכירה התורה נפש,
כי בזמן שבית המקדש היה קיים, אם היה אדם שהיה
לו קשי בנפש, הוא עצוב ואינו שמח, הוא לא מצליח
להיות מרצה ממה שהקדוש ברוך נתן לו, ודבר זה

ילדים יקרים וחביבים!

לאחר שסימנו את ספר שמות
בהקמת המשכן ובהשראת
השכינה בתוכו, נתחיל לקרא את
ספר ויקרא בפרשת ויקרא, העוסק
בדיני הקרבנות הקרבים במשכן.
מפיו נשרבו של ספר ויקרא,

השלישי מבין חמשה חומשי תורה, עוסק בעבודת
הכהנים במשכן, ונקרא הספר גם 'תורת כהנים' כי בו
מבארים כל הקרבנות שהיו עבודת הכהנים, וכל
הדינים הנוהגים בכהנים.

מיד בפתיחת הפרשה אנו זוכים לראות את גדל
ענותנותו של משה רבנו עבד השם.

בכתבו את התורה מפי הגבורה, רצה משה להקטין
את עצמו ולהמעיט מהשבח הגדול שהוא זכה
להתעטר בו שהשם קורא לו וכוון לכתב 'ויקר'
שמשמעותו שהשם נראה אליו במקרה, במקום
'ויקרא' שזה שבח גדול ומיוחד שזכה לכך משה אבי
הנביאים.

אבל הקדוש ברוך הוא אמר לו לכתב 'ויקרא' עם
האות אל"ף.

מה עשה משה? הקטין את האל"ף כדי להמעיט ככל
שנתן את שבחו.

בגלל שהוא כתב את האל"ף קטנה, נשאר מעט דיו
של אש בקלמוס, לקח הקדוש ברוך הוא את הדיו
שנותר והעביר אותו על פניו של משה ומיד קרן עור
פניו כמו שכתוב בסוף פרשת כי תשא.

חמשה סוגי קרבנות היו מביאים למשכן ואחר כך
לבית המקדש, ארבעה הם מהדברים החיים
הנשחטים לקרבן והם: עולה, חטאת, אשם ושלמים,
והחמישי הוא מהצומח - קרבנות מנחה.

בפרשה נקרא על קרבן עולת נדבה שעולה כליל
[בשלמות] להשם, ואינה נאכלת לכהנים או לבעלי
הקרבן, ועולה זו יכולה להיות, זכר מן הבקר ומן
הצאן וגם מן העוף, אבל לא נקבה.

התורה מקדימה ואומרת כי כדי להביא קרבנות
להשם, צריך להיות כמו קרבנו של אדם הראשון
שהיה מבחר בלא מום, ולא הגיע מהגזל, ולכן אמרה
התורה אדם כי יקריב מכם.

הַמְשַׁרְ מַה בַּפְּרָשָׁה

תַּמְצִית דְּבָרֵי הַפְּרָשָׁה בְּשִׁלּוּב פְּרוּשִׁים וְדְרוּשִׁים

טעם נוסף, כי העולם בנוי משני חלקים מנגדים, העולם השפל הוא גשמי והעולם העליון הוא רוחני, ואין אפשרות להשלים ביניהם, אבל כאשר מקריבים קרבן זה, יורד השפע מהעולם העליון אל העולם התחתון על ידי שהקדוש ברוך הוא משרה שכינתו בעולם התחתון, כי כשעושים רצונו של מקום ולא חוטאים הוא משרה שכינתו בעולם התחתון, ועל ידי זה **משפנינו שלום** בין שני העולמות בין פמליא של מעלה לפמליא של מטה ולכן נקרא הקרבן **שלמים**.

הטעם השני מצטרף עם הטעם הראשון, כי להביא קרבן שלמים צריך האדם להיות נקי מחטא, וכאשר נקיים מן החטא הקדוש ברוך הוא משרה שכינתו בתוכנו.

וגם טעם נוסף על השם שלמים, כי על ידי הקרבן יש שלום בין המזבח, הכהנים ומביאי הקרבן.

כי יש קרבנות שרק למזבח יש חלק בהם כמו קרבן עולה, ויש קרבנות שגם לכהנים יש חלק בהם אבל לא הבעלים כגון קרבן חטאת, אבל בקרבן שלמים, לכלם יש חלק בהם, המזבח מקבל את חלק האמורים [הם איברים מהקרבן שהתורה צותה שאותם יש להקריב על המזבח החיצון], הכהנים מקבלים את החזה והשוק והבעלים את שאר הבשר, אנו מוצאים אם כן שלכולם יש חלק מהקרבן ולכן משפנו השלום בין כלם.

קרבן זה אהוב מאד על הקדוש ברוך הוא ואין קרבן יותר חביב ממנו, ולכן הוא יכול להיות מן הבקר או מן הצאן, זכר או נקבה, ובתנאי שיהיה שלם בלא מום.

נלמד על חמש קרבנות חטאת:

חטאת כהן גדול - פר בן בקר.

חטאת סנהדרין - פר בן בקר.

חטאת הנשיא - שעיר עזים.

חטאת רגילה של אדם רגיל - כבשה נקבה או שעירת עזים.

חטאת עולה ויורד - על חטאים מסוימים מביאים חטאת לפי יכלת החוטא, ועל כן נקראת עולה - על שם העשיר, ויורד - על שם העני, העשיר מביא כבשה או שעירת עזים, העני מביא תורים או בני יונה, והדל [מי שעני מאד] מביא מנחת סלת.

נקרא על קרבן הנקרא **אשם**, קרבן זה מגיע לכפר על חטאים שונים ויש בזה ששה סוגים, ובפרשתנו דברה התורה על שלוש מהם, **אשם מעילה**, **אשם תלוי** ו**אשם גזלות**.

חמש זה מתחיל במעשה הקרבנות, ומסיים בפרשת בחקתי העוסקת בחיוב למוד ועסק התורה, ללמדנו שהקרבנות הקרבנות רצויה אך ורק אם היא מגיעה עם התכלית של קיימנו בעולם - למוד התורה.

שבת שלוו ומברך!

קורה כי אדם חוטא או שאינו מתנהג לגמרי על פי התורה, היה בא אל הכהנים ומספר להם על סבלו, והם בחכמת התורה ידעו לכוון את האיש לסבות הסבל הנפשי שלו והיו אומרים לו על מה לשוב בתשובה ואיזה קרבן מנחה יועיל לו לכפר ולהשיב את נפשו לשמחה ושלום.

הקרבן הראשון מקרבנות המנחה **מנחת סלת** - מביא סלת, יוצק עליה שמן ומערבב עם הסלת, ולאחר ששם עליה קמץ של לבונה קומץ הכהן מהסלת ומקריב את הקמץ על גבי המזבח והנותר נאכל לכהנים.

מנחת מאפה תנור - יש ממנה שני סוגים, מנחה של חלות ומנחה של רקיין, החלות בלולות בשמן ומכינים עשר חלות, והרקיין משובחים בשמן וגם במנחה זו מכינים עשר רקיין.

מנחת מחבת - אופים מהסלת מצות, ואחרי האפיה מרסקים אותן ומטגנים אותן עם שמן במחבת שהוא אינו עמוק, מנחה זו היא יבשה כי השמן שלה נשרף במהלך הטגון.

מנחת מרחשת - אף היא כמנחת המחבת נעשית ממצות שנעשו מסלת ואחרי שרסקו אותן מטגנים אותן עם שמן בכלי המרחשת שהוא כלי עמוק, מנחה זו יוצאת לחה והשמן שבה מרגש מאד כי אינו נשרף במהלך הטגון.

כל המנחות הללו עשויות מסלת שהוא קמח משבח הנטחן מן החטים, ועל כולם מניחים קמץ של לבונה וקומצים מן המנחה קמץ להקטיר על גבי המזבח. כמות הסלת בכל מנחה אינה פחותה מעשרון ולוג שמן לכל עשרון של סלת.

נקרא גם על מנחה חמישית אשר אינה באה בנדר או נדבה אלא היא מנחת צבור והיא **מנחת העמר** הנקראת **מנחת בכורים**, והיא מגיעה מן השעורים.

בפרשה מבארים דיני הקרבת קרבן שלמים.

מספר טעמים נאמרו על ידי חז"ל ומפרשי התורה לשמו של הקרבן - **שלמים מלשון שלום**.

קרבן זה מביאים אותו רק בנדבה, הוא לא בא לכפר על חטא, ולכן הוא נקרא שלמים, כי מביאים אותו בזמן שיש שלום בעולם, ומתי יש שלום בעולם, כשאין חטא בעולם, כי החוטאים מפרים את השלום בעולם, כמו שאמר הנביא ישעיה אין שלום אמר אלקי לרשעים.

קרבן שלמים יכול להתנדב אדם יחיד או כמה שתפים, אבל כל ישראל לא יכולים להביא קרבן שלמים ביחד כי אז הוא קרבן של כל הצבור ואי אפשר שלא יחטא אחד מהצבור, ואם יש חטא אי אפשר להביא שלמים, חוץ מפעם אחת בשנה שבה מביאים שלמי צבור - בחג השבועות שבו מקבלים ישראל את התורה, כי כאשר עם ישראל מקבל עליו על התורה, הקדוש ברוך הוא מעלה עליהם כאלו הם לא חטאו.

גם היחיד שחטא לא יכול להביא קרבן שלמים לפני שישוב בתשובה ויתקן חטאיו.